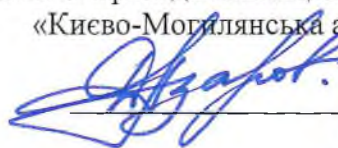

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Т. в. о. президента Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Денис АЗАРОВ

«02» травня 2025 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА,
ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У КОНКУРСНОМУ ВІДБОРІ
ЗА СПЕЦІАЛЬНИМИ УМОВАМИ
ВСТУПУ**

Схвалено
Вченою радою
факультету гуманітарних наук
(протокол № 9 від « 01 » травня 2025 р.)

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Складання вступного випробування з української літератури (форма проведення – дистанційно) передбачене для тих категорій вступників на навчання в НаУКМА для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти, яким надано право на участь у конкурсному відборі **за спеціальними умовами**. Співбесіда при вступі на навчання за спеціальними умовами вступу **відповідно до пунктів 5, 6, 7 розділу VIII «Правил прийому на навчання до НаУКМА в 2025 році»** проводиться у формі тестування абітурієнта.

Складання вступного випробування з української літератури є **вибірковим для абітурієнтів**, які вступають на навчання в НаУКМА для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальними умовами вступу.

Метою вступного випробування з української літератури є виявлення рівня відповідних компетентностей абітурієнта, визначених Державним стандартом освіти та чинною програмою для 11-річної школи.

Програму вступного випробування з української літератури для вступників на навчання в НаУКМА для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти розроблено згідно з відповідною Програмою зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженою наказом № 696 Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 року <https://testportal.gov.ua/programe/>. Програма охоплює зміст шкільного курсу української літератури.

Програма передбачає перевірку у вступників сформованого:

- ✓ знання видатних творів української літератури, розуміння їхнього ідейно-тематичного спрямування, а також особливостей жанрової специфіки, композиційно-сюжетної структури, образної системи, мови й стилю;
- ✓ розуміння суспільного, історичного й естетичного значення літературного твору у зв'язку з історичними й історико-літературними умовами епохи;
- ✓ знання основних фактів життєвого і творчого шляху українських письменників та розвитку літературного процесу в Україні;
- ✓ знання основних положень теорії літератури (родові, видові та жанрові особливості художньої літератури; тема, ідея, конфлікт, композиція, сюжет твору; літературний образ, характер; засоби творення комічного, гумор, іронія, сарказм, сатира, гротеск, бурлеск; епітет, метафора, порівняння, гіпербола, метонімія, антитеза, рефрен, алегорія; системи віршування, віршові розміри, рими, їх особливості).

Вступник повинен знати такі основні теоретико-літературні поняття:

- художній образ;
- прототип;
- персонаж;
- ліричний герой;
- тема, ідея, мотив художнього твору;
- проблематика та конфлікт у художньому творі;
- композиція художнього твору: сюжет, позасюжетні елементи;
- тропи: епітет, порівняння, метафора, алегорія, гіпербола;
- літературні роди: лірика, епос (ліро-епос), драма;
- епос та його жанри (новела, оповідання, повість, роман, різновиди повісті та роману: роман у новелах, роман у віршах, усмішка);
- лірика, її тематичні різновиди та жанри (сонет, гімн, послання, поема, пісня, ліричний вірш, верлібр);
- ліро-епос та його жанри (байка, балада, дума, історична пісня, поема);
- драма та її жанри (комедія, трагедія, трагікомедія, власне драма, драма-феєрія);
- види комічного: гумор, іронія, сатира, сарказм, гротеск, бурлеск, травестія;
- літературні напрями, стилі, течії: бароко, класицизм, реалізм, сентименталізм,

- романтизм, реалізм, модернізм, постмодернізм та їхні ознаки;
- український модернізм і його особливості;
- модерністські напрями й течії: імпресіонізм, неоромантизм, символізм, експресіонізм;
- поетичний синтаксис (інверсія, тавтологія, антитеза, анафора, паралелізм);
- риторичні звертання й запитання;
- алітерація, асонанс.

Вступник повинен вміти:

- аналізувати літературний твір чи його уривок;
- розрізняти види і жанри усної творчості;
- розрізняти і називати різновиди календарно-обрядових пісень;
- визначати провідні мотиви історичних пісень, їхні художні особливості;
- характеризувати образи героїв – історичних осіб;
- визначати тематику й художні особливості балад і дум, пісень Марусі Чурай;
- виділяти у фольклорних творах анафори, рефрени, постійні епітети, персоніфікацію, символи, гіперболу та визначати їхню художню роль;
- розрізняти літературні роди, види, жанри;
- співвідносити літературний твір з відповідним літературним напрямом, стилем, течією;
- визначати художні образи та їхню роль у літературному творі;
- упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками і репліками;
- визначати місце і роль митця в літературному процесі;
- знати псевдоніми і справжні імена письменників, належність до літературних епох, шкіл, угруповань;
- орієнтуватися в сюжетах літературних творів;
- пояснювати поняття «розстріляне відродження», «неокласицизм», «шістдесятництво», «празька школа поетів»;
- орієнтуватися у творчості українських письменників-емігрантів;
- визначати особливості пригодницького роману;
- орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури;
- визначати найхарактерніші ознаки постмодернізму.

Всі тестування мають відбуватися на навчальній платформі DistEdu з фіксацією проведення іспиту в програмі ZOOM або Teams, як того вимагає "Положення про дистанційне проведення вступних випробувань" (додаток 6 до Правил прийому).

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Усна народна творчість

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень. *Пісні Марусі Чурай*. «Віють вітри», «За світ встали козаченьки». *Історичні пісні*. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль». *Тематика, образи, зміст народних дум і балад*. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла».

2. Давня українська література

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги), «Слово про похід Ігорів». *Григорій Сковорода*. «De libertate», «Всякому місту — звичай і права», «Бджола та Шершень».

3. Література кінця XVIII – початку XX ст.

Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка». *Тарас Шевченко.* «Катерина», «Кавказ», «Сон (У всякого своя доля)», «Заповіт», «І мертвим, і живим, і ненарожденним...». *Пантелеймон Куліш.* «Чорна рада». *Іван Нечуй-Левицький.* «Кайдашева сім'я». *Панас Мирний.* «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1, 4 частини). *Іван Карпенко-Карий.* «Мартин Боруля». *Іван Франко.* «Чого являєшся мені у сні ...?», «Мойсей», «Захар Беркут».

4. Література XX століття

Михайло Коцюбинський. «Intermezzo», «Тіні забутих предків». *Василь Стефаник.* «Камінний хрест». *О. Кобилянська.* «Valse mélancolique». *Леся Українка.* «Contra spem spero!», «Лісова пісня». *Микола Вороний.* «Блакитна панна». *Олександр Олесь:* «Чари ночі», «О слово рідне, орле скутий...». *Павло Тичина.* «Ви знаєте, як липа шелестить», «Пам'яті тридцяти», «О панно Інно, панно Інно...». *Максим Рильський.* «У теплі дні збирання винограду». *Микола Хвильовий.* «Я (Романтика)». *Юрій Яновський.* «Майстер корабля». *Володимир Сосюра.* «Любіть Україну». *Валер'ян Підмогильний.* «Місто». *Остан Вишня.* «Моя автобіографія», «Сом». *Микола Куліш.* «Мина Мазайло». *Богдан-Ігор Антонич.* «Різдво». *Олександр Довженко.* «Зачарована Десна». *Андрій Малишко.* «Пісня про рушник». *Василь Симоненко.* «Ти знаєш, що ти – людина...», «Задивляюсь у твої зіниці», «Лебеді материнства». *Олесь Гончар.* «Модри Камень». *Григор Тютюнник.* «Три зозулі з поклоном». *Василь Стус.* «Господи, гніву пречистого...». *Іван Драч.* «Балада про соняшник». *Ліна Костенко.* «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай». *Дмитро Павличко* «Два кольори». *Василь Голобородько.* «Наша мова».

5. Твори українських письменників-емігрантів.

Іван Багряний. «Тигролови». *Євген Маланюк.* «Уривок з поеми».

6. Сучасний літературний процес.

Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Авраменко О. Українська література : Хрестоматія для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. – К. : Грамота, 2017.
2. Витвицька С. Українська література ЗНО 2024. Комплексне видання. Тернопіль : Видавництво «Підручники і посібники», 2022.
3. Дубчак О. П. Українська мова та література : посібник для абітурієнтів. – К. : Генеза, 2011.
4. НМТ 2024 Українська література. Тестові завдання для підготовки / Витвицька С. Тернопіль : Видавництво «Підручники і посібники», 2024.
5. Радченко І. Українська література ЗНО 2024. Комплексне видання. Київ : «Літера», 2022.
6. Семків Р. Пригоди української літератури. Київ : «Темпора», 2023.
7. Українська література ЗНО 2024. Інтерактивний довідник-практикум із тестами : Літвінова І. та ін. Видавництво «Ранок», 2021.
8. Українська література ЗНО 2024. Комплексне видання (40 тематичних блоків) / Калинич О. Тернопіль : «Астон», 2022.
9. Українська література. 10 варіантів у форматі НМТ / О. В. Куриліна, Л. І. Пастух. – Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2024.
10. Українська література. Тести. 5-12 класи : посібник / авт.-уклад. Н. І. Бернадська, Г. О. Усатенко. К. : Академія, 2008.
11. Українська література. Тестові завдання. 5-11 класи : навч. посіб. / авт.-уклад. Н. І. Бернадська. К. : Академія, 2014.
12. Ушкалов Л. Що таке українська література. Львів : Видавництво Старого Лева, 2015.

IV. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Вступні випробування в НаУКМА при вступі на навчання за спеціальними умовами проводяться за розкладом, визначеним Приймальною комісією.

Абітурієнти, допущені до складання вступних випробувань у НаУКМА, які не з'явилися для проходження вступного випробування відповідно до розкладу і не надали документального підтвердження поважності причини своєї неявки, втрачають право на зарахування за результатами вступного випробування.

• *Співбесіда* – це форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання підготовленості (знань, умінь і навичок) вступника з конкурсного предмета (предметів) та його вмотивованості, за результатами якої виставляється оцінка за шкалою 100-200 балів або ухвалюється протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендації до зарахування.

Вступники, які за результатами співбесіди не отримали рекомендації до зарахування, але подали разом із заявою про вступ сертифікати національного мультипредметного тесту (НМТ) з конкурсних предметів з результатами не нижчими за передбачені Правилами прийому, мають право брати участь у конкурсі на загальних засадах.

Співбесіда при вступі на навчання за спеціальними умовами вступу відповідно до п. 5 розділу VIII «Правил прийому на навчання до НаУКМА в 2025 році» проводиться у формі тестування абітурієнта.

Кількість тестових завдань – 20.

Тривалість виконання тестових завдань – 30 хвилин.

Вступник, який надав правильні відповіді не менше ніж на 10 завдань рекомендується до зарахування за результатами співбесіди.

За результатами співбесіди комісією ухвалюється протокольне рішення: «рекомендувати до зарахування» або «не рекомендувати до зарахування». Для отримання рекомендації до зарахування вступник має надати повну і правильну відповідь не менше ніж на 10 питань тестових завдань.

Апеляції щодо результатів співбесід не розглядаються.

• Участь у співбесіді вступників, які вступають на навчання за спеціальними умовами вступу відповідно до п.п. 6, 7 розділу VIII «Правил прийому на навчання до НаУКМА в 2025 році», оцінюється за шкалою 200 балів для подальшої участі в конкурсному відборі.

Співбесіда з української літератури з оцінюванням за шкалою 200 балів відбувається у формі тестування і передбачає виконання абітурієнтом тестових завдань, приклади яких наведено нижче.

Кількість тестових завдань – 25.

Кількість варіантів тестових завдань – 1.

Тривалість виконання тестових завдань – 30 хвилин.

Приклади тестових завдань

1. В якому тексті йдеться про визволення козаків із полону?
 - a. Дума про Марусю-Богуславку
 - b. Бджола і Шершень
 - c. Слово про Ігорів похід
 - d. Засвіт встали козаченьки

Апеляції щодо результатів співбесід не розглядаються.

V. АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИПРОБУВАННЯ

5.1. Вступне випробування проводиться дистанційно на навчальній платформі DistEdu з фіксацією проведення іспиту в програмі ZOOM або Teams, як того вимагає "Положення про дистанційне проведення вступних випробувань" (додаток 6 до Правил прийому).

Початок вступного випробування визначається розкладом вступних випробувань. Вступник повинен зайти на платформу та пройти процедуру ідентифікації (приблизно за 30 хвилин до початку).

У разі початку повітряної тривоги вступник має терміново повідомити членів комісії в чаті MS Teams групи. Іспит для цього вступника буде скасовано, а у вступника з'являється можливість скласти іспит у резервний час згідно з графіком.

5.2. Для реєстрації вступника на вступний іспит буде використана поштова скринька, яку вступник зазначив у своєму електронному кабінеті вступника.

5.3. Вступник отримує запрошення на пошту, вказану при реєстрації в електронному кабінеті вступника. Адміністрація НаУКМА не несе відповідальності за помилку в адресі електронної скриньки вступника, яка використовується для авторизації.

5.4. Приймальна комісія додає вступників до екзаменаційних груп відповідно до поданих заяв.

5.5. У день проведення випробування вступник долучається до відеоконференції під власним прізвищем, ім'ям та іменем по батькові повністю з обов'язково увімкненою камерою.

5.6. Вступник проходить ідентифікацію через представлення документа, який офіційно підтверджує особу вступника.

5.7. Вступник проходить вступне випробування з постійно увімкненою камерою. У разі, якщо камера буде вимкнена, екзаменаційна комісія не буде брати до розгляду результати вступного випробування.

5.8. При виникненні питання вступник може поставити його через чат зустрічі або вголос, «піднявши руку».

5.9. Мікрофони під час проходження тестування будуть вимкнені та за потреби вмикатимуться членами комісії.

5.10. Під час проведення ідентифікації вступників та тестування буде відбуватись запис.

5.11. Результати вступного іспиту Приймальна комісія оприлюднює протягом доби після завершення іспиту на сайті Приймальної комісії.

Голова предметної екзаменаційної комісії

І.В.Борисюк